

ПРИЛЕПСКА ПИВАРНИЦА АД ПРИЛЕП

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО ВО 2023 ГОДИНА

АПРИЛ 2024

www.pilepskapivarnica.com.mk

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА ДРУШТВОТО, АКЦИОНЕРСКА И ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА

Прилепска пиварница со седиште на ул. „Цане Кузманоски“ бр. 1 Прилеп е организирана во вид на акционерско друштво, големина на деловен субјект (голем) со датум на основање 11.05.1995 година, единствен матичен број на субјектот (ЕМБС) 4071344 и ЕДБ 4021991109104.

Друштвото е со општа клаузула за бизнис и приоритетна дејност/главна приходна шифра 11.05. – Производство на пиво. Врз основа на Одлука од 28.11.2023 година од Управниот одбор на Прилепска пиварница ад Прилеп, која беше одобрена од страна на Надзорниот одбор, во 2023 година основана е подружница Складишта за индустриска стока-силоси, на ул. „Карпалак“ бр. 7а во Прилеп со претежна дејност на подружницата е Складирање на стока, шифра 52.10. според Националната класификација на дејностите – НКД. Со последната измена Прилепска пиварница ад Прилеп има основано вкупно 13 подружници.

ПОДАТОЦИ ЗА АКЦИИТЕ

Основната главнина на Прилепска пиварница ад Прилеп е во вредност од 4.989.750,00 EUR (непаричен влог). Номиналниот износ на 1 (една) акција е 125 EUR. Основната главнина е поделена на 39.918 обични акции. Собрание на акционери во Прилепска пиварница АД- Прилеп на ден 07.06.2016 година изврши конверзија на приоритетните акции во обични акции со право на глас и друштвото повеќе нема приоритетни акции.

Со состојба 31.12.2023 година друштвото имаше 85 сопствени акции на кои им мируваат правата. Со денот на изработка на годишниот извештај Прилепска пиварница ад Прилеп има вкупно 410 сопствени акции што претставуваат 1,02% од вкупниот број акции од издавачот. Откупот на сопствените акции беше вршен врз основа на донесената Одлука на Собранието на акционери на Прилепска пиварница ад Прилеп за стекнување сопствени акции со откуп бр. 0201-394/11 од 31.05.2023 година. Согласно цитираната одлука се одобри стекнување на сопствени акции со откуп на најмногу една десетина од основната главнина на Прилепска пиварница ад Прилеп. Овластувањето од собранието на акционери на генералниот директор се однесуваше на купување сопствени акции по минимална цена од 7.711 денари по акција, додека максималната цена којашто може да се плати за стекнување на сопствените акции со откуп изнесува 58.111,00 денари за една акција (износ кој одговараше на книговодствената вредност на акцијата со состојба 31.12.2022 година). За откуп на сопствените акции беше формиран посебен фонд од нераспределената добивка остварена во висина од 68.976.686,00 денари.

Според податоците од Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Македонија, на денот на изработка на годишниот извештај, акционери во Прилепска пиварница ад Прилеп се 15 домашни (15,96% од основна главнина) и 7 странски правни лица (3,56% од основна главнина). Најбројни се домашните физичките лица, вкупно 107 лица (78,53% од основната главнина). Акционери странски физички лица се вкупно 17 (1,95% од основната главнина).

Акциите на Прилепска пиварница ад Прилеп котираат на посебниот подсегмент на Официјалниот пазар на Македонска Берза - Задолжителна котација. Во 2023 година вкупно се истргувани 248 обични акции, по цена од 30.000 до 32.000 денари. За разлика од тоа во 2022 година беа истргувани 503 обични акции, највисоката постигната цена е 37.000,00 денари на 13.01.2022 година, додека најниската е 31.997 денари на 26.12.2022 година.

На веб-страницата на друштвото има посебен дел каде што се достапни информациите кои ги опишуваат правата содржани во секој род и класа на акции. Прилепска пиварница ад Прилеп нема издадено акции кои не даваат право на глас или акции со ограничено право на глас. Единствено мируваат правата на сопствените акции.

ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА

Собранието на акционери е највисок орган во Прилепска пиварница ад Прилеп. Го сочинуваат сите акционери. Друштвото, на својата веб-страница, ги објавува потребните информации во врска со датумот, местото и дневниот ред на собранието на акционери, како и сите други материјали кои се поврзани со седницата на собранието на акционери, во согласност со закон и Правилата за котација. Друштвото одржува собрание на акционери во време и на место што овозможува да се сведат на минимум трошоците и потешкотиите на кои би биле изложени неговите акционери за да можат да учествуваат на седницата.

Последната седница на собранието на акционери во Прилепска пиварница се одржа на ден 31.05.2023 година. На собранието на акционери беа донесени предложените одлуки и тоа: 1. Одлука за усвојување на Извештајот од ревизијата на финансиските извештаи за 2022 година, 2. Одлука за усвојување на Годишниот извештај за работењето на Прилепска пиварница АД – Прилеп за 2022 година, 3. Одлука за усвојување на Извештај за работењето на Службата за внатрешна ревизија за периодот од 01.01.2022 година до 31.12. 2022 година, 4. Одлука за усвојување на Извештајот на Надзорниот одбор за работењето во 2022 година, 5. Одлука за усвојување на Годишната сметка на Прилепска пиварница АД Прилеп, 6. Одлука за употреба и распоредување на остварената добивка на Прилепска пиварница АД Прилеп за 2022 година. 7. Одлука за утврдување на датуми за исплата на дивиденда за 2022 година (дивиденден календар), 8. Одлука за одобрување на работата и на водењето на работењето со Прилепска пиварница АД – Прилеп на членовите на Управниот одбор во 2022 година, 9. Одлука за одобрување на работата и на водењето на работењето со Прилепска пиварница АД – Прилеп на членовите на Надзорниот одбор во 2022 година, 10. Одлука за стекнување сопствени акции со откуп и 11. Одлука за избор на Овластен Ревизор за ревизија на Финансиските извештаи на Прилепска пиварница АД – Прилеп за 2023 година, сите со 35095 гласови „за“ ниту еден „против“ и ниту еден „воздржан“..

Друштвото има **статут** кој е јавно објавен на веб-страницата на компанијата како и поголем број општи акти кои го регулираат работењето на друштвото. Согласно статутот на Прилепска пиварница ад Прилеп управувањето во друштвото е двостепено, а организациската шема е јавно објавена на корпоративната веб страница на Прилепска пиварница ад Прилеп.

Надзорниот одбор согласно статутот го сочинуваат тројца членови. Надзорниот одбор го надгледува работењето на друштвото и му дава стратешки насоки во текот на целата деловна година и врши надзор на органот на управување на друштвото. Надзорниот одбор дејствува во интерес на друштвото, но исто така води сметка и за интересите на сите акционери и други засегнати лица. Изборот на членовите на надзорен одбор е направен на собранието на акционери на 29.05.2019 година. За членови на Надзорниот одбор се избрани: Александар Чатлески (дипломиран економист), Методија Самарџиоски (дипломиран технолог) и Александар Димитријески (дипломиран технолог). За независен член на надзорниот одбор е избран Александар Димитријески. Мандатот на членовите на Надзорниот одбор е 6 (шест) години сметно од 18.07.2019 година. Биографиите на членовите на надзорниот одбор се објавени и на корпоративната веб страница од Прилепска пиварница ад Прилеп. Членовите на надзорниот одбор не се членови на управни и надзорни органи во други друштва. Надзорниот одбор во 2023 година одржа вкупно 9 состаноци. На сите состаноци одлучуваше во полн состав.

Управниот одбор на Прилепска пиварница ад Прилеп го сочинуваат 7 (седум) членови. Управниот одбор е одговорен за управување и организирање на работењето на друштвото. Управниот одбор во работењето се раководи од интересите на друштвото и на сите негови акционери, истовремено земајќи ги предвид интересите на вработените и сите други засегнати лица. Членови на Управниот одбор се: Сашко Самарџиоски, Генерален директор и Претседател на управниот одбор (дипломиран економист), Панде Самарџиоска, Заменик Генерален директор (дипломиран технолог), Коста Мијоски (дипломиран електроинженер), Димитар Тодороски

(дипломиран технолог), Јане Ангелески (дипломиран електроинженер), Владимир Блажески (дипломиран инженер по информатика), Катерина Митреска (дипломиран економист). Анализирани според родовата структура 2 од 7 членови се од жени. Управниот одбор во 2023 година одржа вкупно 17 состаноци. Членовите на управниот одбор не се членови на управни и надзорни органи во други друштва.

Друштвото има назначено **корпоративен секретар** кој му помага на Надзорниот одбор да обезбеди ефективно работење и кој е одговорен за спроведување и подобрување на практиките на корпоративно управување на друштвото. Функцијата корпоративен секретар ја обавува д-р Александар Матески.

Улогата на корпоративниот секретар е:

- да обезбеди организациска и професионална поддршка на претседателот, надзорниот одбор и на комисиите;
- да го советува надзорниот одбор и комисиите за нивните одговорности и законските обврски;
- да присуствува и да води записник на состаноците на надзорниот одбор и на комисиите;
- да обезбеди правилно спроведување на постапките утврдени во деловникот за работа;
- да му помага на надзорниот одбор и доколку тоа од него се побара, на управниот одбор, со цел да се подобри ефикасноста и квалитетот на нивната работа, меѓу другото и преку организирање обука за членовите;
- да организира собрание на акционери и да обезбеди постоење на јасна комуникација со акционерите за тоа како тие можат да ги остварат своите права; и
- да извршува други административни задачи поврзани со корпоративното управување на друштвото.

Врз основа на Одлука бр. 0201-394/12 од 31.05.2023 година од Собранието на акционери, за **овластен ревизор** на годишната сметка за 2023 година е избрано Друштво за ревизија Пелагониска ревизорска куќа ДООЕЛ Прилеп (ПЕРК). Овластениот ревизор беше избран по предлог на надзорниот одбор на Прилепска пиварница ад Прилеп. Овластениот ревизор не извршува други услуги за друштвото што може да претставуваат закана за неговата објективност и независност додека ја врши ревизијата. Во спротивно Надзорниот одбор ќе достави предлог за прекинување на ангажманот до Собранието на акционери на Прилепска пиварница ад Прилеп. Овластениот ревизор е должен да се придржува и до одредбите од Кодексот за однесување на добавувачи од Прилепска пиварница (особено на одредбите за фер конкуренција и борба против корупција како услов за деловно работење со Прилепска пиварница ад Прилеп, правилно водење на финансиските книги и деловни документи во согласност со важечките закони и регулативи и донесените сметководствени практики, испорака на услуги во согласност со важечките стандарди, почитување на прописите на Прилепска пиварница ад Прилеп за подароци и судир на интереси, заштита на доверливите податоци и слично).

Надзорниот одбор организира и **Служба за внатрешна ревизија**. Службата е организирана врз основа на Одлуката за организирање на Служба за внатрешна ревизија бр. 03-1075/2 од 13.12.2010 година. Со одлука бр. 02-885/2 од 26.09.2022 година за Раководител на службата е назначено лицето Жанета Зареска. Надзорниот одбор води сметка службата за внатрешна ревизија да има овластување за пристап до сите документи на друштвото и информации што може да ги смета за неопходни за извршување на своите функции и да спроведува ревизија на која било област од работењето на друштвото во согласност со годишниот план за работа. Друштвото води сметка извештаите и наодите од службата за внатрешна ревизија

да бидат ставени на располагање на независниот надворешен ревизор кој е избран за ревизија на финансиските извештаи на Друштвото.

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ ОД РАБОТЕЊЕТО ВО 2023 ГОДИНА

Во извештајот се изнесени податоци, констатации и заклучоци кои не се детално изнесени во Годишната сметка и во Финансиските извештаи или податоци кои не се воочливи во извештаите за 2023 година. Придржувајќи се до основните барања пропишани со Законот за трговските друштва и сметководствените стандарди во овој извештај ќе бидат изнесени информации кои имале значајно влијание врз работењето и остварувањето на резултати на Друштвото во 2023 година, а можат да имаат и значајно влијание врз идното работење на Друштвото.

Книговодстваната состојбата на средствата и обврските во Прилепска Пиварница АД– Прилеп се усогласува со фактичката состојба најмалку еднаш годишно, а истото се утврдува со пописот (инвентаризацијата) на средствата и изворите на средствата извршен на крајот на деловната година односно за деловната 2023 година со состојба на ден 31.12.2023 година за што од Централната пописна комисија е донесен Извештај за извршениот попис (пописен елаборат) со состојба на 31.12.2023 година.

За работењето во деловната 2023 година заклучно со 31 Декември, Друштвото состави и поднесе Годишна сметка и Даночен биланс за 2023 година односно ги состави и поднесе Финансиските извештаи за 2023 година во следните обрасци до надлежните органи и тоа:

- По Годишна сметка за 2023 година до Централен регистар на РМ поднесено:

1. Биланс на состојба (Извештај за финансиската состојба),
2. Биланс на успех (Извештај за добивка или загуба и Извештај за останатата сеопфатна добивка),
3. Посебни податоци за државна евиденција - образец ДЕ,
4. Образец за структура на приходи по дејности – СПД,
5. Објаснувачки белешки кон Годишната сметка.

- За обврската за Даночен биланс за 2023 година изготвен е и поднесен е до даночниот орган УЈП–Дирекција за големи даночни обврзници–Скопје Даночен биланс за оданочување со данок на добивка за 2023 година,

- По обврската за Финансиски извештаи за 2023 година до Централен регистар на РМ и до Македонска Берза АД доставени се:

1. Биланс на состојба (Извештај за финансиската состојба),
2. Биланс на успех (Извештај за сеопфатна добивка),
3. Извештај за паричните текови
4. Извештај за промените во главнината на акционерското друштво.

Билансите кои се составен дел од Годишната сметка за 2023 година по форма и по содржина и по податоците во нив одговараат на пропишаното со законските прописи од даночната сфера во РМ и се целосно усогласени според Меѓународните сметководствени стандарди. Годишната сметка за 2023 година, Даночниот биланс за 2023 година и Финансиските извештаи за 2023 година се доставени до наведените надлежни органи-институции на пропишаните соодветни обрасци и во законските рокови. Наведените Биланси и Финансиски извештаи за деловната 2023 година се составен дел на овој Годишен извештај.

Во Годишната сметка за 2023 година и во Финансиските извештаи за 2023 година искажани се постигнатите резултати кои споредено со планираното, а имајќи ги во предвид услови за работа што владееа во текот на 2023 година, се оценети како позитивни резултати од работењето. Во постоечките услови за работење во текот на 2023 година, остварувањето на приходите од продажба на сопствени производи и на трговски стоки како и на дадените услуги е со пораст од 13,70% споредено со остварените приходи во 2022 година. Вкупните трошоци бележат зголемување од 11,41%. Така, трошоците за суровини се зголемени за 4,40%, транспортните услуги бележат пораст за 7,83%, трошоците за плати на вработените се со пораст од 18,82%, трошоци за надомести на вработени се зголемени за 20,24%, трошоци за реклама и пропаганда се зголемени за 18,72%, а трошоци за репрезентација и спонзорства бележат значајно зголемување од 128,46%. Трошоците за одржување се зголемени за 35,88%, кај трошокот за вредносно услогласување на побарувањата (за постарите ненаплатени побарувања) има зголемување од 10,69%, трошоци за надомести на вработени .

Во Извештајов за работењето во 2023 година се презентирани податоци кои го отсликуваат работењето на Друштвото во конкретните услови за работа со презентирање на нужните податоци и состојбите кои се детално изнесени во Билансот на успехот (Извештај за сеопфатна добивка) за 2023 година, а споредени со податоците и состојбите од Билансот на успехот за 2022 година, при што може да се утврди дека:

- Вкупните приходи во 2023 година од 2.160.776.181,00 ден. споредени со 2022 година од 1.900.427.709,00 ден. покажуваат пораст од 13,17%. Во рамките на наведеното приходите од продажба на производи и услуги на домашен пазар од 1.699.928.138,00 ден. се зголемени за 14,71% споредени со лани, а значителен е порастот на приходите од продажба на трговски стоки кои се со пораст од 13,26% додека приходите од продажба во странство се зголемени за 76,86%. Пораст на приходите е евидентиран и кај приходите од камати и курсни разлики и тоа 55,71%.
- Вкупните расходи во 2023 година од 2.030.565.461,00 ден. споредени со расходите во 2022 година од 1.822.586.377,00 ден. покажуваат пораст од 11,41%. Како што беше посочено, кај голем дел од трошоците евидентиран е значителен пораст пред се предизвикан од порастот на цените на инпутите на домашниот и на странскиот пазар.

Остварената добивка пред оданочувањето во 2023 година од 130.210.720,00 ден. во споредба со 2022 година кога изнесуваше 77.841.332,00 ден. покажува зголемување за 67,28%.

Нето добивката по оданочувањето во 2023 година од 122.133.060,00 ден. во споредба со нето добивката во 2022 година од 77.212.228,00 ден. покажува зголемување 58,18%.

Презентираните резултати за работењето во деловната 2023 година во споредба со резултатите во 2022 година ја истакнуваат состојбата на враќање кон попозитивни финансиски остварувања односно на одржување на конкурентноста и виталноста на Друштвото во сепак тешка деловната година за работење, а кои се остварени пред се со производство и промет на високо квалитетни производи како што се сопствените пива и тоа Златен даб и Крали Марко (со квалитативно и квантитативно задржана понуда во 2022 година кај производите во стакло од 0,33 л. и 0,5 л., во ПЕТ амбалажа од 1,5 л. и во лименка од 0,33 л. Златен даб, и лименка од 0,5л. од

Златен даб и од Крали Марко), безалкохолните газирани пијалоци од лиценцната програма на Пепси Кола во пакување од 0,5 л, 1,25 л., 1,5 л. и 1,75 л., во лименки од 0,33 л. како и безалкохолниот газирани пијалок од домашната програма Газоза во пакување од 0,5л, 1,25л. и 1,5л. и лименка од 0,33 л.

Презентираните резултати од работењето во 2023 година се остварени и со учество на трговското работење односно остварениот промет пред се со брендovите Карлсберг и Туборг од Романија, со Књаз Милош од Србија – програмот на газирани води, програмот Аква Вива и програмот Тубе, а со понуда од скоро целата палета на производи и нивните пакувања.

Квантитетот во прометот на производите и стоките, а пред се нивниот квалитет се оствари со задржување и остварување на стратегијата на непрестано спроведување на политиката на инвестициони вложувања за современо и квалитетно производство на сопствените производи и прометот со квалитетни трговски стоки од познатите погоре наведени брендови.

Стратегијата на континуирано вложување во осовременување и модернизирање на производството, но и дистрибуцијата на производите во деловната 2023 година друштвото ја има продолжено со извршено вложувања во набавка на нови средства преку инвестиции во тек. Дел од инвестициите се ставени во употреба во текот на 2023 година и заедно со вложувањата кои се извршени директно при набавката, извршено е ставање во употреба на средства во вкупен износ од 287.821.102,00 ден

Наведените вложувања во материјални средства односно во инвестиции ставени во употреба и инвестиции во тек се извршени целосно на товар на сопствените средства (извор од акумулираните добивки и од амортизацијата) како од тековните средства така и од орочените заштеди во банки без при тоа друштвото да се задолжува кај банки и да продуцира обврски и трошоци по основ на камати за користени кредити.

И за следната деловна 2024 год. Прилепска Пиварница АД – Прилеп планира да го продолжи инвестициониот циклус кој континуирано трае повеќе години. Во 2024 год. планирани се инвестициски вложувања во износ од околу 2 милиони евра во опрема и основни средства, со што друштвото го продолжува циклусот на несмалено инвестирање за подобро да се носи со барањата и трендовите на пазарот.

Во Билансот на состојбата на 31.12.2023 година искажана е состојбата на имотот (недвижности и опрема) со кој располага Прилепска Пиварница АД – Прилеп на крајот на деловната 2023 година со следни вредности:

- Набавната вредност на материјалните средства (основни средства/недвижности и опрема) на 31.12.2023 година изнесува 4.332.486,575,00 ден. и во однос на истата од 31.12.2022 година од 4.120.814.777,00 ден. е поголема за 5,14% пред се заради поголемата вредност на ново набавените средства во однос на средствата симнати од евиденција (кои претходно биле набавени и ставени во употреба),
- Сегашната вредност на основни средства-недвижности и опрема на 31.12.2023 година изнесува 630.397.307 ден. и во однос на 2022 година од 458.744.690,00 ден. е поголема за 37,42%, а пред се заради поголемата вредност на исправка на вредноста на средства во употреба во однос на ново набавените и ставени во употреба основни средства.
- Залихите на суровини, материјали, ситен инвентар, амбалажа, авто гуми, полупроизводи и производи и стоките во 2023 година изнесуваат 436.051.185,00 ден., а споредбено со

залихите по истиот основ од 2022 година во износ од 433.246.250,00 ден. покажуваат зголемување на вредноста на залихите за 0,65% што е одраз на потребата во одреден период да се обезбедат оптимални залихи во деловната година, а сепак до ниво кое од своја страна нема да го оптовари работењето на Друштвото во тековната 2023 година со задржување на позитивен однос при управувањето со залихите на сировини, материјали, полупроизводи и производи и стоки.

Вкупната актива на Друштвото на крајот на 2023 година изнесува 2.705.499,950ден. и истата во однос на вкупната актива на крајот на 2022 година од 2.483.389.220,00 ден. е зголемена за 8,95% што е одраз на тенденцијата на позитивното и рационално менаџирање со активата (средствата односно имотот) на Друштвото.

Кај изворите на средствата (пасивата) од Билансот на состојбата за 2023 година забележливо е дека долгорочните извори се исклучиво сопствени извори односно акционерски капитал, средства на резервите и акумулираните добивки. Во текот на годината нема никакви задолжувања со краткорочни или долгорочни кредити и сите втасани обврски односно задолжувања се измирувани навреме, според роковите на стасаност. Во однос на ликвидноста на Друштвото не се појавија никакви потешкотии или неможност да се сервисираат обврските во ниту еден ден од работењето во 2023 година

Вкупната пасива во 2023 година во износ од 2.705.499,950ден во однос на претходната 2022 година во износ од 2.483.389.220,00 е зголемена за 8,95% и тоа исклучиво кај сопствените извори на средства.

Во текот на 2023 година Прилепска Пиварница АД – Прилеп има вршено исплата на примања на членовите на Управниот одбор и на членовите на Надзорниот одбор кои ја извршувале функцијата и тоа по основ на исплатена плата и надоместоци од плата во бруто вредности со пресметани и платени законски утврдените даноци и придонеси во целост на лица кои имаат статус на вработени лица. Така, вкупно како примања на членовите на Управен одбор и членовите на Надзорен одбор во текот на 2023 година исплатен е бруто износ од 30.722.162 денари.

Врз основа на сите погоре наведени состојби, кои го потврдуваат доброто работење на друштвото, состојбите во вложувањата во инвестиции и одржувањето на активниот имот и ликвидноста на друштвото Управниот одбор на Прилепска Пиварница АД Прилеп ја прифати изготвената Годишна сметка и Финансиските извештаи за 2023 година со искажана добивка по оданочување во износ од 122.133.060,00 ден.

Врз основа на остварувањата во 2023 година и даденото овластување за давање на предлог, од страна на Управниот одбор на Друштвото е донесена Одлука која го содржи предлогот нето добивката по оданочување за 2023 година од 122.133.060,00 ден. да се:

- распредели за исплата на дивиденда на акционерите во висина од 1.111,00 ден. бруто (нето дивиденда плус соодветниот данок за акционерите физички лица и бруто дивиденда за акционерите правни лица) или во вкупна бруто вредност од 43.893.388,00 ден.

- распредели за вложување во инвестиции (реинвестирана добивка) во износ од 78.239.672,00 ден.

Во продолжение на Годишниот извештај следат некои поважни напомени поврзани со тековното но и идното работење на Друштвото:

1. Припремите за работење во наредниот период се извршени успешно, обезбедени се неопходните услови за нормално одвивање во процесот на производството и реализацијата, пред се во насока на продолжување на континуитетот на успешно работење на Друштвото во целост. На крајот на 2023 година превземени се активности за реализирање на планираните инвестирања и планираните вложувања за 2024.
2. Финансирањето на новите инвестиции планирано е во целост да биде обезбедено од сопствени извори (од акумулирани добивки, а на товар на денарски средства на жиро сметките и орочените депозити исклучиво од тековните парични средства), а намерата во однос на новите инвестирања е во значителна мера да се зголеми капацитетот за производство на сопствените производи и можностите за подобрување на квалитетот на производите, како и подобрување на прометот/реализацијата, а да притоа не се наруши тековната ликвидност на Друштвото.
3. Во плановите за работењето на Друштвото за 2024 година се наведени целите кон чие остварување ќе се стреми раководството, односно остварување на поголеми приходи отколку во 2023 година со продолжување на трендот на намалување на трошоците односно продолжување со заштедите во работењето како во 2023 година што ќе резултира со поповолен финансиски резултат.

Во овој Извештај се презентирани сите релевантни состојби кои ја карактеризираа деловната активност и постигнатите резултати на Прилепска Пиварница АД – Прилеп во 2023 година, а во прилог на Извештајот се и сите Биланси и Финансиски извештаи како и други извештаи кои се предмет на разгледување и усвојување на Годишното собрание на акционери.

ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА ESG ПРАКТИКИ

Известувањето за прашањата поврзани со ESG практиките на Прилепска пиварница ад Прилеп е интегрирано во годишниот извештај за работењето на друштвото. Во текот на 2023 година Прилепска пиварница ад Прилеп продолжи да ги извршува своите активности посветувајќи особено внимание на практиките поврзани со заштитата на животната средина, општествените прашања и доброто корпоративно управување.

Друштвото донесе општи акти кои се во согласност со објавениот Водич за ESG известување на котираните друштва на Македонската берза¹, како и во согласност со Законот за трговските друштва и соодветната подзаконска регулатива. Во актите се дефинирани целите и принципите за одржливост кои Прилепска пиварница ад Прилеп ќе се стреми да ги оствари на долг рок, поставеноста на ESG ризиците, поставеноста на надлежностите во врска со ESG практиките и основните принципи на транспарентност.

Прашања поврзани со животната средина

Прилепска пиварница ад Прилеп се залага за одржлив развој, темелен на ефикасност и сигурност при вршењето на деловните активности, во целост почитувајќи ги целите за заштита на животната средина и правата на засегнатите страни. Друштвото имплементира вредности што ќе придонесат за подобро и поуспешно водење на бизнисот и истовремено градење на односи на доверба и грижа за интересите на акционерите, засегнатите лица и пошироката заедница.

Прилепска пиварница ад Прилеп на ден 30.11.2023 година доби **нова Б-интегрирана еколошка дозвола** бр. 09-1697/9 од 30.11.2023 година. Компанијата редовно ги извршува годишните обврски по дозволата вклучително и вршење мониторинг на отпадни води, мониторинг

¹ <https://www.mse.mk/mk/content/31/1/2022/esg-reporting-guide>

на пм честички, мониторинг на емисии на бучава и емисии на загадувачки супстанции во отпадни гасови од работата на котлите. Во 2023 година по извршените мерења не се констатирани никакви отстапувања во вредностите. Прилепска пиварница ад Прилеп силно внимание посветува и на третманот на отпадните води со цел испуштање на водите на ниво кое е одржливо за живиот свет преку користење на услугите од пречистителната станица на општина Прилеп. Пречистителна станица е изградена за да се исполни основната цел односно пречистување на урбаните и индустриските отпадни води во град Прилеп. Отпадна вода (инфлуентот) се пречистува со соодветни физички, хемиски и биолошки третмани. На крајот на процесот излезната вода (ефлуентот) по квалитет ги задоволува карактеристиките пропишани со законската регулатива на Република Македонија, а кои се во усогласеност со најстрогите ЕУ Директиви за третман на урбани отпадни води (91/271/ЕЕЦ). Прилепска пиварница ад Прилеп со ЈКП Водовод Прилеп има склучено Договор за уништување на отпадна течност (пиво со изминат рок на траење), но во 2023 година не се користени услугите од пречистителната станица по тој основ. Покрај континуираното исполнување на обврските по Б-интегрираната еколошка дозвола Прилепска пиварница ад Прилеп се грижи и за редовно продолжување на дозволите за користење на вода од бунарите кои ги користи, како и за рационално користење на водата како ресурс и намалување на количеството на употребена вода по единица производ за што има континуиран напредок.

Прилепска пиварница ад Прилеп има **Програма за управување со отпад за периодот од 2022 до 2025 година**. Програмата за управување со отпад за Прилепска пиварница ад Прилеп Прилеп е изработена од Матески Александар, вработен во компанија кој извршува работни задачи и како **управител со отпад** со Уверение за положен стручен испит за вршење на работите за управување и/или постапување со отпад издадено од Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Македонија на ден 26.02.2014 година под архивски број 11-63/31. Управителот со отпад како стручно оспособено лице за управување со отпад е со одговорности да ја изработи и да се грижи за спроведување на програмата за управување со отпадот, ја следи тековната состојба во управувањето со отпадот, презема активности и мерки за намалување на создадениот отпад, се грижи за спроведување и примена на постапките за управување со отпадот во согласност со законската рамка, води евиденција и изготвува извештаи согласно со прописите за управување со отпад, изготвува извештаи за несреќи или хаварии кои можат да настанат при управувањето со отпадот, го контролира создавањето на отпадот во технолошките процеси, ги информира одговорните органи, односно одговорните лица во правното лице за можното загрозувања на животната средина, животот и здравјето на луѓето што е резултат на производството, третманот, преработката и отстранувањето на отпадот и предлага конкретни решенија и ги контролира видот и количеството на отпадот што се создава, преработува и се отстранува, како и на секундарната суровина. Прилепска пиварница ад Прилеп со спроведување на програмата преку континуирано следење и унапредување на управувањето со пакување и отпад од пакување посветено работи на: избегнување и во најголема можна мера намалување на количеството на создадениот отпад, искористување на употребливите состојки на отпадот, одржлив развој преку зачувување и заштеда на природните ресурси, спречување на негативните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето во согласност со принципите на циркуларната економија, отстранување на отпадот на начин што е прифатлив за животната средина и висок степен на заштита на животната средина, животот и здравјето на луѓето. Прилепска пиварница ад Прилеп има активно учество и како основач во првиот колективен постапувач со отпад од пакување Пакомак ДОО Скопје. Претставник на друштвото е Управителот со отпад кој од 2023 година е избран и за Претседател на Надзорниот одбор. Грижата се однесува и на исполнување на националните цели и учество во кампањи за подигнување на јавната свест за ефикасно управување со отпадот и отпадот од пакување. Прилепска пиварница ад Прилеп беше главен поддржувач на еко конкурсот за најкреативно уметничко дело направено од амбалажен отпад во соработка со Пакомак ДОО Скопје. Во 2023 година беа направени повеќе надзори над управувањето со отпад во компанијата од страна на надлежните инспекциски органи при што не беа детектирани неусогласености во работењето. Дополнително друштвото презеде

активности за подобро менаџирање со отпадот, намалување на количините отпад и редуцирање на трошоците. Компанијата во 2023 година направи повеќе тестирања за намалување на тежината на неповратните пакувања и имплементацијата на мерките започна во 2024 година со што се очекува намалување на количината на отпад од пластика и дополнителна заштита на животната средина.

Прилепска пиварница ад Прилеп на ден 18.10.2021 година усвои **Политика за заштита на животна средина и прашања од општествен интерес**. Прилепска пиварница а.д. Прилеп, заедно со Кодексот на професионално и етичко однесување и другите општи акти, со политиката ја нагласува обврската на Прилепска пиварница а.д. Прилеп да дејствува етички и одговорно во сите деловни активности, обезбедувајќи јасна рамка која ќе ги минимизира негативните влијанија врз животната средина и ќе се стреми кон зачувување на здрава животна средина и спречување на негативни влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето и ќе ги објасни основните начела кои мора да се следат во врска прашањата од општествен интерес. Политиката е јавно објавена на корпоративната веб страница.

Прилепска пиварница ад Прилеп работи **континуирано на подобрување на енергетската ефикасност на друштвото и намалување на користењето енергија во оперативните активности преку воведување на енергетско ефикасни технологии, опрема и материјали кои ќе овозможат заштеда на енергија**. Друштвото е посветено и кон користење на енергија од обновливи извори. За таа цел во 2023 година компанијата ја користеше фотоволтаична централа за производство на електрична енергија за свои потреби. Ефектот од инвестицијата е покривање на околу 35% од вкупната годишна количина на потрошена електрична енергија на компанијата.

Човечки капитал и прашања од општествен интерес

Прилепска пиварница ад Прилеп во континуитет презема активности за стручно оспособување на вработените. Професионалното усовршување и едукација на вработените се реализира преку активно учество на екстерни обуки, спроведување интерни обуки за вработените, како и овозможување практична настава за средношколци и студенти. Со состојба 31.12.2023 година во Прилепска пиварница ад Прилеп се вработени вкупно 257 лица од кои 216 мажи и 41 жени. Според Меѓународната стандардна класификација на образованието МСКОБ 2011 образовната структура на вработените е следна: 8 вработени се со степен II, 16 вработени со степен III, 160 вработен со степен IV, 12 вработени со степен V, 55 вработени со степен VI, 5 вработени со степен VII и 1 вработен со степен VIII.

Прилепска пиварница ад Прилеп 2023 година ја заврши без ниту една повреда на работно место.

Компанијата имајќи ја предвид високата инфлација континуирано вложуваше напори за корекција на платата на вработени и исплати на дополнителни бонуси на вработените и регрес за годишен одмор во износи над минималниот со цел зголемување на задоволството на вработените и намалување на флукуацијата на работна сила.

Како општествено одговорна компанија, Прилепска пиварница ад Прилеп продолжува да ги поддржува младите и талентирани студенти преку доделување на стипендии, практична работа во реномирана домашна компанија и можност за вработување. Прилепска пиварница ад Прилеп додели и стипендии за студентите од Економски факултет – Прилеп.

Прилепска пиварница ад Прилеп, зеде активно учество во работата на Стопанска комора на Македонија, особено во Групацацијата за производство на алкохолни и безалкохолни пијалоци со оглед на значајните предизвици во работењето на индустријата особено кон средината на второто полугодие од 2023 година.

И во 2023 година Прилепска пиварница ад Прилеп продолжи да биди активен поддржувач и спонзор на најзначајните настани од областа на културата и спортот. Прилепска пиварница ад Прилеп е спонзор на спортскиот ракометен клуб „Прилеп“, на повеќе алтернативни спортски настани меѓу кои и Krali Marko Trails во Прилеп и на спортскиот клуб „Мега Баскет“. Традиционално

го спонзорираше ОФФ-Фест и Џез Фестивал како генерален спонзор. Како спонзор традиционално го помогна и Македонскиот театарски фестивал Војдан Чернодрински во Прилеп и Златна Бубамара на популарноста. Прилепска пиварница ад Прилеп ги поддржа и беше присутна и на Пивофест Прилеп и многу други настани.

Прилепска пиварница ад Прилеп со својот бренд Златен Даб, втора година по ред месец ноември го посвети на машкото здравје, со кампањата „На здравје, за машкото здравје“. Крајот на кампањата се официјализираше со реализирање на донацијата за ЈЗУ Клиничка Болница Битола, Клиника за урологија, преку набавка на материјали за одделот во согласност со потребите на клиниката во висина од 500.000,00 денари.

Во февруари и октомври 2023 година беа спроведени две крводарителски акции на кои речиси 100 вработени од компанијата даруваа крв.

Деловна етика, добро корпоративно управување и односи со засегнати страни

Прилепска пиварница ад Прилеп посветено работи на придржување кон доброто корпоративно управување и високите етички стандарди во своето деловно работење. Како акционерско друштво котирано на Македонската берза во сегментот на задолжителна котација Прилепска пиварница ад Прилеп го применува **Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва на Македонска берза ад Скопје** објавен на Интернет страницата на Берзата². Прилепска пиварница ад Прилеп ги применува принципите и најдобрите практики на корпоративно управување предвидени со кодексот според принципот „примени или појасни зошто не си применил“ преку пополнување на прашалници чија содржина е пропишана со кодексот.

Во октомври 2020 година Прилепска пиварница ад Прилеп усвои **Кодекс на професионално и етичко однесување**. Со склучување на договор за вработување секој вработен добива примерок од кодексот, се запознава со содржината и потпишува изјава дека во целост е запознат со содржината на Кодексот на професионално и етичко однесување од Прилепска пиварница А.Д. Прилеп и со правата и обврските кои произлегуваат од него, како и дека доследно ќе ги почитува и применува принципите и правилата содржани во Кодексот. Кодексот е на 33 страници, систематизиран во повеќе глави (Нашиот кодекс на професионално и етичко однесување, Почитување на работното место, Интегритет на нашиот пазар, Нашата деловна етика, Одговорност кон нашите акционери и Спроведување на кодексот). Кодексот е јавно објавен и на корпоративната страница од Прилепска пиварница ад Прилеп.

Друштвото има донесено и **Правилник за заштитено пријавување во Прилепска пиварница ад Прилеп** кој е јавно објавен на корпоративната веб страница. Правилникот воспоставува процедури за постапување по пријави од укажувачи во случај на разумно сомневање или сознание за извршено казниво, неетичко или друго недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес. Друштвото назначи и овластени лица кај кои се врши пријавување преку лична достава, електронска пошта, сандаче за поплаки и предлози или усно на записник. Со постапката се обезбедува укажувачите да не трпат негативни последици доколку пријават сомневање за прекршување. Во текот на 2023 година не се примени пријави за казниво, неетичко или друго недозволиво постапување.

Во јануари 2021 година Управниот одбор на Прилепска пиварница ад Прилеп донесе и **Политика против корупција** чија главна цел е да обезбеди јасна рамка која: забранува подмитување во јавен сектор и комерцијално подмитување, ги објаснува правилата кои мора да се следат во врска со подароци, оброци, патувања и забава во врска со службените лица и клиенти, добавувачите и останатите трети страни, како и ја нагласува важноста од водење и

² <https://www.mse.mk/mk/content/14/10/2021/corporate-governance-code>

одржување на точни деловни книги и евиденција на сите трансакции поврзани со Прилепска пиварница А.Д. Прилеп. На истата седница од Управниот одбор беше донесен и **Кодекс на однесување на добавувачи**. Кодексот на однесување на добавувачи се темели на верувањето во Прилепска пиварница АД Прилеп дека етиката и одговорноста се вистинскиот и единствен начин на водење бизнис. Кодексот на однесување на добавувачите ги поставува очекувањата за добавувачите, вклучувајќи ги областите на деловниот интегритет и антикорупција, работни практики, здравје и безбедност и управување со животната средина. Кодексот на однесување на добавувачите има за цел зацврстување и развивање на односите со добавувачите, темелени на нашето убедување дека доброто корпоративно управување е сржта за долгорочен деловен успех и истото мора да биде соодветно рефлектирано и во односите со вработени, нашиот однос кон пазарот, животната средина и пошироката заедница.

Согласно Законот за заштита на личните податоци („Службен весник на Република Македонија“ бр.42/2020) и подзаконските акти, Пиварницата како контролор донесе акти за имплементација на законските обврски. Друштвото во целост го усогласи своето работење во врска заштитата на личните податоци. Покрај донесените правилници и политики донесена е и одлука за избор на Офицер за заштита на лични податоци.

Во интерес на долгорочната одржливост на друштвото, како и со оглед на влијанието на друштвото врз животната средина и општеството, друштвото одржува редовна комуникација со **засегнатите лица** (вработени во друштвото, акционери, потенцијалните инвеститори, клиенти, добавувачи, државни органи и локални заедници). По потреба засегнатите лица навремено се вклучуваат при донесување на одлуки во поглед на инвестиции и нивното влијание врз вработените и животната средина. Транспарентно комуницирање со засегнатите страни се одвива вклучително и на состаноци, форуми, објави на веб страница, годишни извештаи и слично. Друштвото се грижи вработените и другите засегнати лица да бидат информирани и свесни за своите обврски за безбедноста, сигурноста на средината, како и заштитата на животната средина. Корпоративниот секретар води сметка надзорниот и управниот одбор да бидат информирани за сите релевантни измени во важечката законска и подзаконска регулатива во врска правата на засегнатите лица и прашањата од областа на животната средина. Надзорниот одбор на Прилепска пиварница ад Прилеп на ден 11.12.2020 година со одлука бр. 02-1346/2 за **лице одговорно за односи со инвеститори** во Прилепска пиварница ад Прилеп го назначи Сашко Самарџиоски, Генерален директор. Одлуката беше објавена и на СЕИ Нет (<https://seinet.com.mk/Default.aspx?docID=53029>). Во текот на 2023 година не беа организирани дополнителни настани за информирање на постоечките и потенцијални инвеститори за работењето на друштвото, но на барање на акционери беа организирани посебни состаноци на кои се разговараше за прашањата поврзани со акционерството и работењето на друштвото.

Бр. 02-296/2
12.04.2024 година

Претседател на Управен одбор

Сашко Самарџиоски

Изјава за усогласеност со Кодексот за корпоративно управување

Ние, членови на Управниот одбор на друштвото Прилепска пиварница ад Прилеп изјавуваме дека друштвото Прилепска пиварница ад Прилеп во своето работење го применува Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва на Македонска берза АД Скопје, објавен на интернет страната на Берзата www.mse.mk.

Друштвото Прилепска пиварница ад Прилеп ги применува принципите и најдобрите практики на корпоративното управување предвидени во Кодексот според пристапот „примени или појасни зошто не се применил“, преку пополнување на прашалници чија форма и содржина е пропишана со Кодексот.

Со оваа Изјава потврдуваме дека прашалниците се објавени на СЕИ-НЕТ и на интернет страницата на друштвото Прилепска пиварница ад Прилеп и дека одговорите во истите се точни и вистинити и веродостојно ја отсликуваат примената на принципите и најдобрите практики на корпоративното управување од страна на друштвото Прилепска пиварница ад Прилеп пропишани со Кодексот за корпоративно управување.

Претседател на Управен одбор

Сашко Самарииски

Членови

Самарииска Панде

Катерина Митреска

Коста Мијоски

Димитар Тодороски

Владимир Блажески

Јане Ангелески

